

Η κόπωση λόγω της πανδημίας επηρεάζει αρνητικά την πρόθεση εμβολιασμού κατά της COVID-19 με μια αναμνηστική δόση, αλλά η ψυχική ανθεκτικότητα διαδραματίζει θετικό διαμεσολαβητικό ρόλο

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ πραγματοποίησε μια μελέτη για να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο η κόπωση λόγω της πανδημίας επιδρά στην πρόθεση εμβολιασμού κατά της COVID-19 με μια αναμνηστική δόση. Επιπλέον, διερευνήθηκε εάν η ψυχική ανθεκτικότητα μπορεί να έχει θετικό διαμεσολαβητικό ρόλο στη σχέση μεταξύ της κόπωσης και της πρόθεσης εμβολιασμού.

Η μελέτη αυτή είναι η πρώτη που πραγματοποιείται διεθνώς για να διερευνήσει το συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα και δημοσιεύτηκε πρόσφατα στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό “Vaccines” με το πλήρες κείμενο να είναι ελεύθερα προσβάσιμο στον σύνδεσμο <https://www.mdpi.com/2076-393X/11/1/62>. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε από τον Επίκουρο Καθηγητή **Πέτρο Γαλάνη**, την υποψήφια Διδάκτορα **Αγλαΐα Κατσιρούμπα** (νοσηλεύτρια ΠΕ, MSc), τις Καθηγήτριες **Δάφνη Καϊτελίδου** και **Παναγιώτα Σουρτζή**, τον Αναπληρωτή Καθηγητή **Θεόδωρο Κατσούλα**, την Επίκουρη Καθηγήτρια **Όλγα Σίσκου** και τη Διδάκτορα **Ολυμπία Κωνσταντακοπούλου**.

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2022 και ο μελετώμενος πληθυσμός περιλάμβανε 1256 άτομα του γενικού πληθυσμού τα οποία ήταν ήδη πλήρως εμβολιασμένα με το αρχικό σχήμα εμβολιασμού κατά της COVID-19 και μπορούσαν να εμβολιαστούν με μια αναμνηστική δόση για την περίοδο του

χειμώνα. Η πρόθεση των συμμετεχόντων να λάβουν μια αναμνηστική δόση κυμάνθηκε σε χαμηλά επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα, το 34,1% των συμμετεχόντων δήλωσαν πρόθυμοι να εμβολιαστούν με μια αναμνηστική δόση, το 34,1% δήλωσαν αβέβαιοι και το 31,8% δήλωσαν απρόθυμοι.

Καταγράφηκαν μέτρια επίπεδα κόπωσης λόγω της πανδημίας και ψυχικής ανθεκτικότητας στον μελετώμενο πληθυσμό τρία σχεδόν έτη έπειτα από την έναρξη της πανδημίας.

Το σημαντικότερο εύρημα της μελέτης ήταν το γεγονός ότι η κόπωση λόγω της πανδημίας επηρεάζει αρνητικά την πρόθεση εμβολιασμού κατά της COVID-19 με μια αναμνηστική δόση. Πιο συγκεκριμένα, τα άτομα που ήταν περισσότερο κουρασμένα εξαιτίας της πανδημίας ήταν και εκείνα που είχαν μικρότερη πιθανότητα να εμβολιαστούν με μια αναμνηστική δόση. Εξαιρετικά σημαντικό εξάλλου ήταν και το γεγονός ότι η ψυχική ανθεκτικότητα διαδραματίζει θετικό διαμεσολαβητικό ρόλο μειώνοντας την αρνητική επίδραση της κόπωσης λόγω της πανδημίας στην πρόθεση εμβολιασμού. Έτσι, τα άτομα που χαρακτηρίζονται από υψηλό επίπεδο ψυχικής ανθεκτικότητας μπορούν να αντισταθούν καλύτερα στις αρνητικές επιδράσεις που επιφέρει η κόπωση λόγω της πανδημίας. Φαίνεται λοιπόν ότι θετικές ψυχολογικές παράμετροι όπως η ψυχική ανθεκτικότητα μπορούν να επηρεάσουν θετικά τα άτομα, έτσι ώστε να προβούν σε θετικές ενέργειες.

Συγκρίνοντας την πρόθεση εμβολιασμού με μια αναμνηστική δόση στην παρούσα μελέτη με προγενέστερες μελέτες διαπιστώνουμε μια καθοδική πορεία γεγονός που θα μπορούσε να προκαλέσει ανησυχίες ιδιαίτερα στην περίπτωση των ευπαθών ομάδων και των ομάδων υψηλού κινδύνου να προσβληθούν από τον κορωνοϊό. Μετά από μια διετία περίπου διαδοχικών εμβολιασμών κατά της COVID-19 είναι λογικό να παρατηρείται εμβολιαστική κόπωση στον πληθυσμό και απροθυμία για τη λήψη μελλοντικών αναμνηστικών δόσεων. Η κόπωση του πληθυσμού τόσο από την πανδημία όσο και από τους εμβολιασμούς είναι γεγονός. Αντιμετωπίζοντας την κόπωση αυτή και ενισχύοντας την ψυχική ανθεκτικότητα των ατόμων θα μπορούσε να αυξηθεί το ποσοστό των εμβολιασμένων. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στις ευπαθείς ομάδες, όπως π.χ. στους υπερήλικες, στις οποίες φαίνεται ότι είναι απαραίτητος ο εμβολιασμός με αναμνηστικές δόσεις για την ενίσχυση του ανοσοποιητικού συστήματος κατά του κορωνοϊού. Η έγκυρη ενημέρωση του κοινού,

ο περιορισμός της διασποράς των ψευδών ειδήσεων και η διαμόρφωση κατάλληλων στρατηγικών διαχείρισης των πληροφοριών είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των ατόμων στα εμβόλια όχι μόνο κατά της COVID-19 αλλά και γενικότερα.